

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/248/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315220676
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2315220676.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: Slovenský plynárenský priemysel a.s., IČO 35 815 256, so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 44/a, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JANČO, JAKUBČÁK A PARTNERI, s.r.o., IČO: 47 255 706, so sídlom Bratislava, Štúrova 13, proti žalovanej: B. O., bytom Q., M. XXXX/XX, o zaplatenie 184,76 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 30C/584/2015-69 zo dňa 19.4.2016 - v zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, ktorou súd vo zvyšku žalobu zamietol a ktorou rozhodol o náhrade trov konania, **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanej **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, odporkyňa (akt. žalovaná) je povinná zaplatiť navrhovateľovi (akt. žalobcovi) sumu 100,23 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 55,95 Eur od 1.11.2013 do zaplatenia a vo výške 8,25% ročne zo sumy 44,28 Eur od 29.3.2014 do zaplatenia v splátkach po 20,- Eur mesačne splatných vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok, vo zvyšnej časti sa návrh (akt. žaloba) zamietá, žiadny z účastníkov (akt. strán) nemá na náhradu trov právo.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 51, § 488, § 489, § 517 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., s poukazom aj na procesné ust. § 160 a § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako odberateľ uzatvorili zmluvu, predmetom ktorej bola povinnosť žalobcu dodávať žalovanej zemný plyn a povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi za dodaný plyn dohodnutú cenu. Žalobca vystavil žalovanej za dodaný zemný plyn faktúry, ktoré žalovaná neuhradila riadne a včas, a to napriek výzvam žalobcu. Dĺžna suma predstavuje spolu 184,76 Eur. Voči žalovanej boli uplatnené služby a výkony (zabezpečenie fyzického prerušenia/obmedzenia dodávky ZP z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy vo výške 78,53 Eur) v zmysle Obchodných podmienok a Cenníka externých služieb a výkonov.

4. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie uzavrel, že medzi stranami došlo k vzniku záväzkového zmluvného vzťahu, žalobca dodával žalovanej zemný plyn, ktorá cenu za odobratý zemný plyn nezaplatila. Cena za odobratý zemný plyn bola vyúčtovaná za obdobie od 19.9.2012 do 18.9.2013

faktúrou č. 7417745748 s dátumom splatnosti dňa 31.10.2013 na sumu 55,95 Eur, za obdobie od 19.9.2013 do 25.2.2014 faktúrou č. 7413969813 s dátumom splatnosti dňa 28.3.2014 na sumu 44,28 Eur. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 100,23 Eur s úrokom z omeškania, a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúr, do zaplatenia. Súd žalobu v sume 6,- Eur (náhrada nákladov za vystavenie a zaslanie dvoch upomienok), ako nedôvodnú zamietol, keď žalobca nepredložil dôkaz o tom, že by takýto poplatok z uvedeného dôvodu a v uvedenej výške bol medzi stranami výslovne dohodnutý, nepredložil žiaden doklad o ich skutočnom zaslaní žalovanej, ani o skutočnej výške uvedených nákladov. Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie sumy 78,53 Eur (za zabezpečenie fyzického prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu) z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v konaní nepredložil dôkaz o tom, že by takýto poplatok z uvedeného dôvodu a v uvedenej výške bol medzi stranami v zmluve výslovne dohodnutý. Prerušenie/obmedzenie dodávky zemného plynu je výlučne nástrojom určitej ochrany samotného žalobcu, nie službou v prospech žalovanej. Uvedený poplatok má evidentne sankčnú povahu, umožňuje navyšovanie dlhu žalovanej o neexistujúce náklady a nemá rozumnú ekonomickú opodstatnenosť pre ich znášanie žalovanej ako spotrebiteľom. Pokiaľ by si žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody, z jeho strany nebolo žiadnym spôsobom preukázané (ani tvrdené) z akého dôvodu by sa žalovaná mala dopustiť neoprávneného odberu a tiež neboli preukázané základné predpoklady pre uplatnenie nároku na náhradu škody. Predovšetkým nepreukázal z akého titulu mu vznikla škoda, ani príčinnú súvislosť medzi konaním žalovanej a vznikom škody. Z týchto dôvodov súd žalobu v tejto časti zamietol, považujúc ho za nedôvodný.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca bol v časti čo do zaplatenia sumy 100,23 Eur s príslušenstvom úspešný a vo zvyšnej časti bol neúspešný. Podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 54% a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 46% (100 - 54). Žalobca aj žalovaná mali v konaní približne rovnaký úspech, a preto súd žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov nepriznal. V súlade s ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd povolil žalovanej na zaplatenie dlhu mesačné splátky po 20,- Eur.

6. Proti tomuto rozsudku výlučne v časti zamietnutia žaloby a rozhodnutia o náhrade trov konania podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia, pričom navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe v zamietnutej časti vyhovieť a priznať žalobcovi náhradu trov konania alebo rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázal na odvolacie dôvody ust. § 205 ods. 2 písm. a), d), f) Občianskeho súdneho poriadku. Argumentoval tým, že v súvislosti s omeškaním žalovanej jej bol dňa 11.6.2013 vystavený doklad č. 312004737 - upomienka vo výške 3,- Eurá a dňa 10.12.2013 doklad č. 311007225 - upomienka vo výške 3,- Eurá. Pri nákladoch upomienky ide o náklady sledovania úhrad žalovaného, náklady vyhotovenia upomienky, náklady obálky a kancelárske papiera, náklady podania zásielky na poštovú prepravu, náklady poštovného. Poukázal na čl. 4 bod 4.7 Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pre odberateľov plynu v domácnosti účinných od 1.1.2013. Podľa Cenníka externých služieb a výkonov účinného od 1.6.2013 má odberateľ dodávateľovi zaplatiť náhradu nákladov za upomienku vo výške 3,- Eurá. Teda sa jedná o úhradu nákladov, nie sankciu. Dňa 22.1.2014 došlo k úkonu zabezpečenia účtovného prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v prípade, že meradlo je nedostupné, alebo odberateľ prerušenie/obmedzenie neumožnil, súdu predložil doklad č. 4900075342 zo dňa 10.2.2014. Poukázal na § 82 ods. 1 písm. f) zákona o energetike (neoprávneným odberom plynu je odber ak odberateľ nedodržiava zmluvne dohodnuté platobné podmienky). Skutočnosť neoprávneného odberu vyplýva priamo so zákona, z nesplnenia platobných povinností žalovanej i z obsahu súdneho spisu (zápis zo dňa 22.1.2014). V rámci regulácie cien, dosahuje žalobca príjem z dodávaného zemného plynu, ktorého cena je daná, neobsahuje náklady na výjazd a prerušenie dodávky. Poukázal na čl. IV bod 4 Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pre odberateľov plynu v domácnosti účinných od 1.1.2014. Podľa Cenníka externých služieb a výkonov účinného od 1.1.2014 má odberateľ dodávateľovi z úkon zabezpečenia účtovného prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v prípade, že meradlo je nedostupné, zaplatiť odplatu 78,53 Eur. Nie je na mieste úvaha, či požiadavka súdu priamo na škodovú udalosť. Namietá nesprávne právne posúdenie veci ako i nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nikdy netvrdil, že súm 3,- Eurá, 3,- Eurá, 78,53 Eur sa domáha titulom náhrady škody, či ujmy, čo nevyplýva z podkladov, ktoré predložil. Poukázal na § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pričom má za to, že odôvodnenie rozsudku vykazuje znaky arbitrárnosti a nie je preskúmateľné. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/238/2008 zo dňa 30.11.2009, uznesenie Ústavného súdu

SR III. ÚS 107/07, konania Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/170/2005 a 7Cdo/136/2013, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/191/2010, sp. zn. 2MCdo/7/2009, Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/201/2014, nález Ústavného súdu SR III. ÚS 300/06 zo dňa 4.1.2007, Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/241/2009 zo dňa 29.4.2010, rozsudky okresných súdov, ktoré mu obdobný nárok priznali (OS Košice okolie sp. zn. 11C/82/2015 zo dňa 26.10.2015, OS Dunajská Streda sp. zn. 16Cb/266/2015 zo dňa 22.12.2015, OS Michalovce sp. zn. 12C/68/2015 zo dňa 24.11.2015 a sp. zn. 19C/143/2015, OS Prievidza sp. zn. 4C/30/2015 zo dňa 26.11.2015, OS Košice I sp. zn. 30Cb/103/2015 zo dňa 7.12.2015). Ďalej poukázal na čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a rozhodnutia Európskeho súdu Vetrenko vs. Moldavsko (18.5.2010), Ruiz Torija v Španielsko (9.12.1994).

7. Žalovaná odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadрила.

8. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP. Keďže odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho podania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení OSP. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo, za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 CSP), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 CSP).

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného zák. č. 99/1963 Z.z. Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 201 a 202 OSP, akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), d), f) OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. a/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutých častiach vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu čiastočne zamietol (suma 84,53 Eur, úrok z omeškania 8,50 % ročne zo sumy 3,- Eurá od 26.6.2013 do zaplatenia, 8,25 % ročne zo sumy 3,- Eurá od 25.12.2013 do zaplatenia, zo sumy 78,53 Eur od 25.2.2014 do zaplatenia) a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom, ktorý namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď žalobca sa úhrady 3,- Eurá, 3,- Eurá, 78,53 Eur nedomáha titulom náhrady škody, či ujmy, ale ako náhrady nákladov, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, porušením právnej istoty, neodôvodnení (podľa žalobcu nesprávneho) záveru súvisiaceho so škodou.

11. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutom rozsahu, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku aj v napadnutej časti, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom konanie súdu prvej inštancie netrvalo žiadnymi takými vadami, ktoré by mali za následok neprávne rozhodnutie vo veci.

12. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 OSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v napadnutej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

13. Vzhľadom na odvoláciu argumentáciu žalobcu, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné.

14. Žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako odberateľ uzavreli záväzkový vzťah - zmluvu o dodávke plynu č. 9101680479 s dátumom prihlásenia 1.10.2005 s dátumom odhlásenia 25.2.2014. Dňa 26.7.2005 žalovaná ako odberateľ podpisom potvrdila na montážnom liste meradla - výmenu (spotrebič sporák) na adrese Q.-Q., M. XX. Podľa zobrazenia zmluvy č. 9101680479 (na čl. 20) žalovanej vyplýva dátum prihlásenia na adrese Q., M. XX dňa 1.10.2005, dátum odhlásenia 25.2.2014. Faktúrou č. 4900075342 zo dňa 10.2.2014 (so splatnosťou 24.2.2014) žalobca fakturoval žalovanej sumu 78,53 Eur za zabezpečenia účtovného prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v prípade, že meradlo je nedostupné, alebo odberateľ prerušenia/obmedzenie neumožnil. Výzvou na zaplatenie pohľadávky s upozornením na prerušenie dodávky ZP (upomienka) zo dňa 11.6.2013 a zo dňa 10.12.2013 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky po lehote splatnosti do 14 dní od vystavenia upomienky (v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike) a zároveň ju upozornil, že v prípade neuhradenia bude odber podľa §82 ods. 1 písm. g) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike považovaný za neoprávnený a za zaslanie upomienky jej účtuje náhradu nákladov vo výške 3,- Eurá. Faktúrou č. 3120047327 zo dňa 11.6.2013 (so splatnosťou 25.6.2013) žalobca účtoval žalovanej sumu 3,- Eurá za vystavenie a zaslanie upomienky. Faktúrou č. 3110072256 zo dňa 10.12.2013 (so splatnosťou 24.12.2013) žalobca účtoval žalovanej sumu 3,- Eurá za vystavenie a zaslanie upomienky. Listom zo dňa 7.2.2014 žalobca odstúpil od zmluvy o dodávke plynu na odberné miesto č. 4100282843. S účinnosťou od 25.5.2013 vydal žalobca Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pre odberateľov plynu kategória domácnosť na (na čl. 38-44 spisu). S účinnosťou od 1.6.2013 žalobca vydal Cenník externých služieb a výkonov (na čl. 45-46), pričom náhrada nákladov za upomienku 3,- Eurá, zabezpečenie účtovného prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v prípade, že meradlo je nedostupné, alebo odberateľ prerušenia/obmedzenie neumožnil 78,53 Eur. S účinnosťou od 1.1.2013 vydal žalobca Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pre odberateľov plynu v domácnosti (na čl. 52-53 spisu). S účinnosťou od 1.1.2014 vydal žalobca Obchodné podmienky poskytovania univerzálnej služby pre odberateľov plynu v domácnosti (na čl. 54-60 spisu). S účinnosťou od 1.1.2014 žalobca vydal Cenník externých služieb a výkonov (na čl. 62 spisu), náhrada nákladov za upomienku 3,- Eurá, zabezpečenie účtovného prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v prípade, že meradlo je nedostupné, alebo odberateľ prerušenia/obmedzenie neumožnil 78,53 Eur.

15. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú zmluvu o dodávke plynu ako nepomenovanú zmluvu podľa § 51 Občianskeho zákonníka ako aj spotrebiteľskú zmluvu (i keď bez odkazu na konkrétne zákonné ustanovenie Občianskeho zákonníka - § 52 a nasl.). Aj správne uzavrel, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom zamietnutého nároku na zaplatenie sumy 84,53 Eur s príslušenstvom, keď nepredložil dôkaz o tom, že strany si v zmluve (v čase jej uzavretia v roku 2005) dohodli náhradu nákladov za upomienku 3,- Eurá a náhradu nákladov za zabezpečenia účtovného prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v prípade, že meradlo je nedostupné, alebo odberateľ prerušenia/obmedzenie neumožnil.

16. Podľa § 101 ods. 1 OSP, účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Podľa § 120 ods. 1 OSP, účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné

dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, ods. 4 súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

17. Citované ustanovenie zakotvuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov v kontradiktórnom občianskom súdnom konaní leží zásadne na stranách. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nespĺnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej OSP, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

18. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strany. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.9.2010, sp. zn. 3MCdo 6/2010). Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

19. Podľa § 132 OSP (akt. § 191 CSP), dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosť prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

20. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 OSP <. (akt. § 191 CSP) je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

21. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom

prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

22. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

23. Podľa § 296 CSP, spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovej koncentracii konania a zákonnej koncentracii konania sa nepoužívajú.

24. Odvolací súd konštatuje, že žalobca nesplnil dôkaznú povinnosť a neunesol dôkazného bremeno ohľadom zamietnutého nároku, keď v sporovom konaní, ktoré sa začína podaním žaloby, je povinný uviesť skutočnosti, o ktoré sa opiera jeho právo alebo iný nárok. Podstatou tejto povinnosti je tvrdenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska veci samej. Žalobca do vyhlásenia rozsudku (a ani v odvolaní) nepredložil dôkaz o dohode strán o vzniku povinnosti o výške náhrady nákladov za upomienku, ani nákladov za zabezpečenia účtovného prerušenia/obmedzenia dodávky zemného plynu z titulu neoprávneného odberu pre koncového odberateľa vrátane dopravy, v prípade, že meradlo je nedostupné, alebo odberateľ prerušenia/obmedzenie neumožnil a to v čase uzavretia zmluvy (v roku 2005), keď žalobcom predložené písomnosti Obchodné podmienky a Cenníky uvedené v odseku 13, nielenže uvedené nepreukazujú, keď nie sú stranami podpísané, ale neboli ani vydané v čase uzavretia zmluvy ale až následne s odstupom viacerých rokov. V konaní žalobcom produkované dôkazy tak žalobou uplatnené nároky v zamietajúcej časti nezakladajú.

25. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu nesprávne právne posúdenie, nepreskúmateľnosť (odkaz na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/238/2008 zo dňa 30.11.2009, uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 107/07, konania Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/170/2005 a 7Cdo/136/2013, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/191/2010, sp. zn. 2MCdo/7/2009, Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/201/2014, nález Ústavného súdu SR III. ÚS 300/06 zo dňa 4.1.2007, Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/241/2009 zo dňa 29.4.2010, rozsudky okresných súdov, ktoré mu obdobný nárok priznali (OS Košice okolie sp. zn. 11C/82/2015 zo dňa 26.10.2015, OS Dunajská Streda sp. zn. 16Cb/266/2015 zo dňa 22.12.2015, OS Michalovce sp. zn. 12C/68/2015 zo dňa 24.11.2015 a sp. zn. 19C/143/2015, OS Prievidza sp. zn. 4C/30/2015 zo dňa 26.11.2015, OS Košice I sp. zn. 30Cb/103/2015 zo dňa 7.12.2015), rozhodnutia Európskeho súdu Vetrenko vs. Moldavsko (18.5.2010), Ruiz Torija v Španielsko (9.12.1994) odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať, keďže žalobca prioritne neunesol dôkazné bremeno ohľadom zamietnutého nároku. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom v napadnutej časti žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok v napadnutej časti, včítane správneho výroku o náhrade trov konania (odvolaním napadnutého bez uvedením osobitných odvolacích dôvodov), potvrdil.

27. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov konania odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčíslila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

29. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

30. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).